

OBSAH

O KNIZE	9
1 ÚVOD	11
1.1 Proč jsme knihu napsali a pro koho je určena	12
1.2 Co je potřeba k práci	13
1.3 Opakování aneb co byste měli znát	14
1.3.1 Pracovní prostředí systému MATLAB	14
1.3.2 Základní způsob práce se systémem MATLAB	15
1.3.3 Použití helpů	17
1.4 Práce s literaturou	19
1.5 Licenční politika tvůrců systému MATLAB	20
2 SIGNÁLY A JEJICH MODELY	21
2.1 Pojem signál	22
2.1.1 Praktické příklady signálů	22
2.1.2 Zajímavé souvislosti, vztahující se k pojmu signál	24
2.2 Modely signálů	25
2.2.1 Skutečný, reálně existující signál	25
2.2.2 Modely signálů	27
2.3 Klasifikace signálů a jejich modelů	30
2.3.1 Signály se spojitým a diskrétním průběhem veličin	30

2.3.2	Signály periodické a aperiodické	31
2.3.2.1	<i>Periodické signály</i>	32
2.3.2.2	<i>Aperiodické signály</i>	34
2.3.3	Signály deterministické a stochastické	34
2.3.3.1	<i>Deterministické signály</i>	35
2.3.3.2	<i>Stochastické signály</i>	35
2.3.4	Signály jednorozměrné a vícerozměrné	37

3 MATLAB – NÁSTROJ PRO PRÁCI S ČÍSLY 39

3.1	Číslicové signály a jejich zobrazení	40
3.1.1	Cejchování vodorovné osy grafu	41
3.1.2	Vzorkování a diskrétní čas	43
3.1.2.1	<i>Vzorkování</i>	44
3.1.2.2	<i>Diskrétní čas</i>	47
3.2	Možnosti práce s analogovými signály	48
3.3	Shrnutí používaných termínů a symbolů	50

4 TVORBA A ZÍSKÁVÁNÍ SIGNÁLŮ V PROSTŘEDÍ MATLAB 53

4.1	Vektory a matice jako číslicová reprezentace signálů	55
4.1.1	Tvorba jednoduchých signálů a práce s nimi	55
4.1.2	Tvorba a využití vícerozměrných matic	57
4.1.3	Tvorba a využití pole buněk (Cell Arrays)	57
4.1.4	Práce se strukturami	60
4.1.5	Práce s různými formáty čísel	61
4.2	Ukládání a načítání proměnných	62
4.2.1	Ukládání dat do souboru	62
4.2.1.1	<i>Ukládání dat v ASCII podobě</i>	62

4.2.1.2 Ukládání dat v binární podobě	67
4.2.2 Čtení dat ze souboru	68
4.2.2.1 Čtení dat v ASCII podobě	68
4.2.2.2 Čtení dat v binární podobě	71
4.2.3 Interaktivní podpora práce s proměnnými	74
4.2.3.1 Práce s panelem „Workspace“	75
4.2.3.2 Práce s oknem „Import Wizard“	77
4.3 Signal Processing Toolbox – základní modul pro práci se signály	79
4.4 Použití vestavěných generátorů signálů	80
4.4.1 Generování harmonických signálů	81
4.4.1.1 Práce s příkazy „sin“ a „cos“	81
4.4.1.2 Harmonický signál s proměnným kmitočtem	81
4.4.1.3 Napěťově řízený oscilátor (vco)	82
4.4.2 Generování obdélníkových signálů	84
4.4.2.1 Generování periodických obdélníkových signálů	84
4.4.2.2 Generování aperiodických obdélníkových signálů	85
4.4.3 Diskrétní jednotkový impulz a diskrétní jednotkový skok	86
4.4.4 Generování pilovitých signálů	87
4.4.4.1 Generování periodických pilovitých signálů	87
4.4.4.2 Generování aperiodických pilovitých signálů	89
4.4.5 Generování Gaussovsky modulovaného harmonického signálu	89
4.4.5.1 Generování periodických průběhů	89
4.4.5.2 Generování aperiodických průběhů	91
4.4.6 Funkce pro periodické opakování vybraných aperiodických průběhů	92
4.4.7 Generování signálů s průběhem tvaru „sinc“	94
4.4.8 Generování modulovaných signálů	95
4.4.8.1 Amplitudová modulace (AM) s potlačenou nosnou	96
4.4.8.2 Kmitočtová modulace (FM)	97
4.4.8.3 Pulzní šířková modulace (PWM)	99
4.4.8.4 Pulzní polohová modulace (PPM)	99
4.4.9 Demodulace modulovaných signálů	99
4.4.9.1 Demodulace signálu AM s přenášenou nosnou	99
4.4.9.2 Demodulace signálu FM	101

4.4.9.3 Demodulace signálu PWM.....	101
4.4.10 Generování náhodných signálů	102
4.4.10.1 Stručné shrnutí teorie	102
4.4.10.2 Diskrétní náhodné veličiny	103
4.4.10.3 Spojité náhodné veličiny	105
4.4.10.4 Generování signálů s rovnoměrným rozdelením hustoty pravděpodobnosti	106
4.4.10.5 Generování signálů s normálním rozdelením hustoty pravděpodobnosti	108
4.4.10.6 Výpočet střední hodnoty a směrodatné odchylky	110
4.4.10.7 Výpočet mediánu	111
4.4.11 Generování zašuměných signálů	112
4.4.11.1 Stručné shrnutí teoretických základů	112
4.4.11.2 Generování harmonického signálu, zašuměného aditivním šumem	114
4.4.12 Generování harmonického signálu s definovaným harmonickým zkreslením	115
4.4.13 Práce v interaktivním prostředí SPTOOL	117
4.4.13.1 Prohlížení signálů, jejich export a import	119
4.4.13.2 Práce s filtry	120
4.4.13.3 Spektrální analýza signálu	122
4.5 Získávání dat z externích zdrojů	122
4.5.1 Přenos dat s podporou rozhraní RS-232	123
4.5.2 Přenos dat s podporou protokolu FTP	129
4.5.3 Přenos dat pomocí systému DDE v prostředí operačního systému MS Windows®	134
4.6 Použití uživatelských funkcí jako zdroje dat	137
4.6.1 Příklady m-souborů s využitím příkazů systému MATLAB	138
4.6.2 Příklady m-souborů pro definici vlastních funkčních závislostí	141
5 ANALÝZA SIGNÁLŮ	145
5.1 Rozdělení metod analýzy	149
5.2 Analýza signálů v originální (časové) oblasti	150

5.2.1	Základní charakteristiky signálů	151
5.2.2	Globální a další charakteristiky signálů	156
5.2.2.1	Mohutnost impulzu	156
5.2.2.2	Střední hodnota	157
5.2.2.3	Směrodatná odchylka	159
5.2.2.4	Medián	160
5.2.2.5	Okamžitý výkon impulzu	161
5.2.2.6	Činný výkon (střední výkon, výkon impulzu)	162
5.2.2.7	Efektivní hodnota	162
5.2.2.8	Energie impulzu	163
5.2.2.9	Vzájemná energie dvou impulzů	163
5.2.2.10	Derivace	165
5.2.2.11	Integrace	166
5.2.3	Výpočet konvoluce	168
5.2.3.1	Lineární diskrétní konvoluce	168
5.2.3.2	Kruhová (cyklická) diskrétní konvoluce	173
5.2.3.3	Využití algoritmu FFT pro výpočet kruhové konvoluce – rychlá konvoluce	175
5.2.3.4	Výpočet lineární konvoluce pomocí algoritmu FFT	176
5.2.4	Korelační analýza	178
5.2.4.1	Korelace a kovariance	178
5.2.4.2	Korelační a kovarianční funkce	181
5.2.4.3	Příklady užití korelačních funkcí	188
5.3	Spektrální analýza	193
5.3.1	Spektrální analýza analogových signálů	196
5.3.1.1	Spektrum harmonického signálu	197
5.3.1.2	Spektrum neharmonických periodických signálů	204
5.3.1.3	Spektrum aperiodických signálů	215
5.3.2	Spektrální analýza deterministických číslicových signálů	225
5.3.2.1	Spektrum vzorkovaného signálu, vzorkovací poučka	226
5.3.2.2	Fourierova transformace diskrétních signálů	229
5.3.2.3	Spektrální analýza periodických signálů	236
5.3.2.4	Spektrální analýza aperiodických signálů	238
5.3.2.5	Důsledky aplikace algoritmu DFT	238
5.3.3	Spektrální analýza stochastických číslicových signálů	251
5.3.3.1	Odhad výkonových spekter jednotlivých procesů	254
5.3.3.2	Vzájemná spektra dvojice procesů	255
5.4	Časově – frekvenční analýza	258